

Sygn. akt V U 953/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2014 r. w Kaliszu

odwołania L. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 14 lipca 2014 r. i 8 sierpnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie L. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 8 sierpnia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu L. Z. emeryturę poczynając od dnia (...)**
- 2. Umarza postępowanie co do decyzji z dnia 14 lipca 2014 r.**

UZASADNIENIE

W dniu 28.05.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla L. Z..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzjami z dnia 14.07.2014 r. i z dnia 08.08.2014 r. w sprawie (...) odmówił L. Z. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji w dniu 31.07.2014 r. r. wniósł odwołanie L. Z., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca na stanowisku montera konstrukcji metalowych na wysokości w okresach od 05.01.1973 r. do 27.10.1974 r. i od 02.11.1976 r. do 31.08.1978 r. w (...) w B., w okresie od 19.11.1985 r. do 28.06.1986 r. w (...) S.A. we W. na stanowisku spawacza, w okresie od 25.02.1987 r. do 25.05.1987 r. w Zrzeszeniu (...) na stanowisku spawacza, w okresie od 1983 r. do 1986 r. w (...) O. na stanowisku spawacza, na których to stanowiskach wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonych decyzjach, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania L. Z..

Decyzja z dnia 14.07.2014 r. została uchylona w toku postępowania.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 28 lat 10 miesięcy i 8 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach w (...) w okresie od 06.07.1987 r. do 31.05.1997 r. i w (...) od 18.08.1997 r. do 09.05.1998 r. i od 19.05.1998 r. do 31.12.1998 r. w rozmiarze 9 lat 8 miesięcy i 19 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach na stanowisku monter konstrukcji stalowych na wysokości w okresach od 05.01.1973 r. do 27.10.1974 r. i od 02.11.1976 r. do 31.08.1978 r. w (...) w B., okresu pracy na stanowisku spawacza od 19.11.1985 r. do 28.06.1986 r. w (...) S.A. we W., okresu od 25.02.1987 r. do 25.05.1987 r. w Zrzeszeniu (...) na stanowisku spawacza, okresu od 1983 r. do 1986 r. w (...) na stanowisku spawacza. Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku monter konstrukcji metalowych na wysokości: od 05.01.1973 r. do 27.10.1974 r. i od 02.11.1976 r. do 31.08.1978 r. w (...) w B., okresu pracy na stanowisku spawacza od 19.11.1985 r. do 28.06.1986 r. w (...) S.A. we W., okresu od 25.02.1987 r. do 25.05.1987 r. w Zrzeszeniu (...) na stanowisku spawacza, okresu od 1983 r. do 1986 r. w (...) na stanowisku spawacza.

W okresie od 05.01.1973 r. do 31.08.1978 r. odwołujący zatrudniony był w P.R.M. (...) O. w B.. Zakład powyższy zajmował się remontami i inwestycjami w zakładach chemicznych – głównie w Nadodrzańskich Zakładach (...) w B.. Wykonywano remonty instalacji, wymianę zbiorników o pojemności co najmniej kilku ton, konstrukcje budynków. Praca wykonywana była w zakładzie w ruchu, przy wyłączeniu poszczególnych linii czy wydziałów. Zakłady produkowały związki chloru, fenolu, środki chwastobójcze. Instalacje i zbiorniki przesycone były substancjami chemicznymi. Było duże stężenie tych środków w atmosferze. Prace wykonywane były na wysokości. W świadectwie pracy z dnia 31.08.1978 r. wskazano stanowisko pracy odwołującego – monter. W dniu 07.09.1999 r. odwołującemu wystawiono dwa świadectwa pracy w szczególnych warunkach na okresy: 05.01.1973 r. do 27.10.1974 r. i 02.11.1976 r. do 31.08.1978 r. Wskazano stanowisko - prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Powołano Wykaz A Dział V poz. 5a punkt 1 Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach resortu przemysłu chemicznego i lekkiego. W okresie od X 1974 r. do X 1976 r. w takcie pracy w powyższym zakładzie odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową. Odwołujący wykonywał prace przy montażu rurociągów, wymianie zbiorników w zakładach przemysłu chemicznego. Były to prace na wysokości. W karcie obiegowej zmiany z dnia 23.10.1974 r. wskazano stanowisko odwołującego – monter, podobnie w karcie obiegowej zmiany z dnia 02.11.1976 r. W umowie o pracę stanowisko odwołującego wskazano – ślusarz, a w umowie z dnia 02.11.1976 r. – monter maszyn i urządzeń.

W okresie od 21.10.1978 r. do 18.11.1983 r. odwołujący zatrudniony był w Zakładach (...) w K., później Fabryka (...) Spółka z o.o. w K.. Firma zajmowała się wytwarzaniem zbiorników i kołnierzy dla przemysłu chemicznego. Ze świadectwa pracy z dnia 18.11.1983 r. wynika, iż odwołujący pracował na stanowisku przepalacz acetylenowo- tlenowy, ślusarz. Podobnie ze świadectwa pracy z dnia 04.04.2003 r. Odwołujący w tym zakładzie wykonywał przepalanie kołnierzy przy użyciu palnika acetylenowo- tlenowego a później od uzyskania uprawnień spawalniczych w dniu 21.04.1979 r. - wykonywał prace spawacza. Z książki spawacza odwołującego wynika, iż w okresie od września 1979 r. do października 1983 r. wykonywał pracę spawalniczą w (...) K.. Z umowy o pracę z dnia 21.10.1978 r. wynika, iż stanowisko odwołującego określono – przepalacz acetylenowo- tlenowy, podobnie w umowie o pracę z dnia 04.11.1978 r. W angażu z dnia 16.01.1981 r. stanowisko odwołującego określono jako ślusarz. Podobnie w angażu z dnia 30.09.1981 r., 09.11.1981 r., 11.10.1982 r.

W okresie od 29.11.1983 r. do 31.07.1997 r. odwołujący pracował w (...). Co do tego okresu odwołującemu wydano świadectwo pracy w szczególnych warunkach i okres ten odwołującemu uznano z przerwami od dnia 06.07.1987 r. do dnia 31.05.1997.

W okresie od 19.11.1985 r. do 28.06.1986 r. odwołujący pracował w (...) S.A. we W.. Przedsiębiorstwo zajmowało się remontami na elektrowniach, wykonywaniem konstrukcji stalowych dla elektrowni. W świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 27.02.2003 r. wskazano, iż w tym okresie odwołujący wykonywał prace przy spawaniu elektrycznym na stanowisku spawacz – powołano Wykaz A Dział XIV poz. 12 punkt 10 Zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12.08.1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach. Odwołujący wykonywał prace spawalnicze przy konstrukcjach stalowych.

W okresie od 25.02.1987 r. do 25.05.1987 r. odwołujący pracował w Zrzeszeniu Przedsiębiorstw Budownictwa (...). Wykonywał prace w NRD jako spawacz. Powyższe wynika z umowy z dnia 23.02.1987 r. i zaświadczenia o zakończeniu pracy na kontrakcie z dnia 25.05.1987 r.

W okresach pracy w (...)w latach 1983-1987 – nie uznanych przez organ rentowy, poza okresami pracy na kontrakcie od 25.02.1987 r. do 25.05.1987 r. i pracy w (...)od 19.11.1985 r. do 28.06.1987 r., odwołujący wykonywał pracę w Technice O.na wydziale wykonującym elementy pomocnicze z blach dla wykonywania konstrukcji stalowych. Z książki spawacza odwołującego wynika, iż w okresie od 29.11.1983 r. do 31.10.1986 r. odwołujący wykonywał pracę spawalniczą przy oprzyrządowaniu konstrukcji stalowych w (...). W okresach pracy w (...), nie wykazanych w świadectwie pracy w szczególnych warunkach, odwołujący wykonywał także prace przy spawaniu co najmniej w okresach: 29.09.1983 r. do 18.11.1985 r., od 29.06.1986 r. do 31.10.1986 r.

W okresie od 01.08.1997 r. do 17.08.1997 r. odwołujący pracował w (...) Sp. z o.o. w P. – okres pracy uznany jako okres pracy w szczególnych warunkach.

W okresie od 18.08.1997 r. do 31.12.1998 r. odwołujący pracował w (...)w O. (1) – okres uznany.

Uprawnienia spawalnicze odwołujący posiada od dnia 21.04.1979 r.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków K. W., J. C., P. T.)

Wykonywana praca spawacza na wydziale produkcji konstrukcji metalowych mieści się Dziale XIV poz. 12 wykazu A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. (Dz. U Nr 8 poz. 43 z późn. zmianami), praca przy wykonywaniu konstrukcji stalowych na wysokości mieści się w Wykazie V poz. 5 przepisów ogólnych, natomiast praca spawacza w Dziale XIV poz. 12 przepisów ogólnych.

Odwołujący wykonywał zatrudnienie w szczególnych warunkach, poza okresami uznanymi, od 05.01.1973 r. do 27.10.1974 r. i od 02.11.1976 r. do 31.08.1978 r. jako monter konstrukcji stalowych na wysokości w (...), jako spawacz w (...)K.w okresie co najmniej od 21.04.1979 r. do 19.11.1983 r., w okresie od 25.02.1987 r. do 25.05.1987 r. w Zrzeszeniu (...)na stanowisku spawacza, w okresie od 19.11.1985 r. do 28.06. 1986 r. w (...)na stanowisku spawacza oraz w (...)od 29.11.1983 r. do 18.11.1985 r. i od 29.06.1986 r. do 31.10.1986 r. także na stanowisku spawacza. Odwołujący zaczął także odbywać służbę wojskową będąc zatrudniony w (...) na stanowisku pracy w szczególnych warunkach i wrócił do tego zakładu po odbyciu służby wojskowej – okres ten powinien także być zaliczony do okresu pracy w szczególnych warunkach.

Możliwość przechodzenia na emeryturę w obniżonym wieku z powodu pracy w szczególnych warunkach życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach

przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). W dacie wniosku i ukończenia wieku emerytalnego odwołujący rozwiązał dotychczasowy stosunek pracy. Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe na okres ponad 28 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawcy odwołującego obecnie nie istnieją lub istnieją po przekształceniach. Odwołującemu wystawiono świadectwa pracy w szczególnych warunkach na część spornych okresów.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630)

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, pracodawca wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okresy: od 05.01.1973 r. do 27.10.1974 r. i od 02.11.1976 r. do 31.08.1978 r. jako monter konstrukcji stalowych na wysokości w (...), w okresie od 19.11.1985 r. do 28.06.1986 r. w (...). Odpowiadają one stanowi faktycznemu. Co do firmy (...) w K. – nie istniejącej – odwołującemu nie wstawiono świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Co do świadectwa pracy z (...) wystawiono świadectwo pracy za okresy od lipca 1987 r., natomiast co do okresu wcześniejszego takiego świadectwa nie wystawiono.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach, oprócz okresu uznanego, także w okresie od 05.01.1973 r. do 27.10.1974 r. i od 02.11.1976 r. do 31.08.1978 r. jako

monter konstrukcji stalowych na wysokości w (...), jako spawacz w(...)co najmniej w okresie od 21.04.1979 r. do 19.11.1983 r., w okresie od 25.02.1987 r. do 25.05.1987 r. w (...)na stanowisku spawacza, w okresie od 19.11.1985 r. do 28.06. 1986 r. w (...)oraz w (...) od 29.11.1983 r. do 18.11.1985 r. i od 29.06.1986 r. do 31.10.1986 r. na stanowisku spawacza. Odwołującemu należy także zaliczyć okres służby wojskowej od 28.10.1974 r. do 01.11.1976 r.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienionych w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł o zmianie zaskarżonej decyzji dnia 08.08.2014 r. Co do decyzji z dnia 14.07.2014 r. postępowanie w sprawie umorzono wobec jej uchylecia.